

Adolf Malcolm Hamilton 1812-1852

En blick på min levnad band 2

Sida 1 original transkriberat:

Linköpings Tiden

Uti mannauriu finnes man välligen sockne de förhöppningar man i sen ungelöm uifligart hyst, Ivarmot man tackus gud för mycket, framföratt för det lugn, den undergifinhet, och talmodeg; pet, jem vennes under lifvits prösningar. Den tid jag tillbringa. de uti denköping var ej eller hvarken utan förhöpgeningar eller profningar förm. Jag och men Brer ankomme det mid viskliga barne fennen; men dets i alls: till var Turställning rarom Landrksdng, dils och möjligen i anls. till den tidiga utveckling ir vunnit, blifvo å ginast omfattade sårom Stadens Lugen.

Vår Informator Magister yman uprag noggrant vådan häraf; men sättet af honem att söka felkomme den var ett minlag. Genom hans tvårhet som er de ej inrågo granden förs, stötte Han on ifran ny, i sället för att genbrn valskarel och förtrolighet, vom vast fertroende tillbaka. På lidege

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Linköpings-tiden

I mannaåren känner man väl igen de förhoppningar man i sin ungdom livligast har hyst. Däremot tackar man Gud för mycket—framför allt för det lugn, den undergivenhet och det tålmod som också har vunnits genom livets prövningar. Den tid jag tillbringade i Linköping var inte heller fri från vare sig förhoppningar eller prövningar. Jag och min broder anlände dit i ganska unga (barn)år. [osäkert: "viskliga barne fennen" = troligen "ganska barnaåren"]

Men detta gjorde att vi, med hänsyn till vår ställning [osäkert: "Landrksdng"], och möjligen även till den tidiga utveckling vi hade vunnit, genast togs väl om hand av stadens [osäkert: "Lugen" = kanske "ungdom"/"lärare"/"societet"].

Vår informator, magister Nyman, påpekade noggrant faran med detta; men hans sätt att försöka förekomma den var ett misstag. Genom hans stränghet, som gjorde att vi inte vågade gå över gränsen, stötte han oss ifrån sig—i stället för att genom välvilja och förtrolighet vinna vårt förtroende tillbaka. På liknande sätt ... [texten fortsätter på nästa sida]

Sida 2 original transkriberat:

stunder vistades vi således ganska sällan uti hemmet, utom om kvällarne, då antingen sexor öfverslute, eller och ett par skulle genomsträvas med Magistern och var stufvälle.

Wid första ankomsten till staden var vår enda bekantskap en stor afven Kyran, och vi under barnare mycke varit titelamman med hos öfver MorFars, Gyllenbergarne o. s. v. Nemligen vis ferdne omel Griser Gatriu exenstjerna. Han var då Fendrik vid Andra Gardet, hade sedermera varit i Ryck tillst o. s. v., samt vis nu borätt uti Lillköping, des Han derklifde som en utan surste nå nådegafves af sen glagt; Mart nog prononerade san Örderskal med och, som nåtas ligen vid vid äldes var gaarke smukbonde. Hos honom, till hvilken er vanleren tagade utaf om onsdags och fredags eftermiddagarne gjorde er åsven Wnart bekantskap med staden fessigadte ungher; en mindre vitan ee P: d: fandtuck vid dvia gårde Baron Lingen, hvisar Maholm Fenelius, Luute nanit och 1. defyrenades Regiaubel, samt wnnig Byggmästare Roten, stufvon till Byggmanaren, Hurbgard m m Diruteuren Holmborg, som hole uti den

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Stunderna tillbringade vi sålunda ganska stillsamt i hemmet, utom på kvällarna, då antingen läxor skulle läras in, eller en del lektioner genomgåas tillsammans med magistern och varandra. Vid vår första ankomst till staden var vår enda bekantskap en släkting genom kyrkan, och vi hade under barnaåren varit mycket tillsammans med våra morföräldrar, Gyllenbergarna och flera andra, bland vilka fanns även greve Gabriel Gyllenstierna. Han var då fänrik vid Andra Gardet, hade sedermera varit i rysk tjänst, och bodde nu i Linköping, där han tillbringade sina dagar som en vänlig och nåderik äldre herre, väl sedd av alla. Hos honom, till vilken vår handledare ofta tog oss med på onsdags- och fredagseftermiddagar, gjorde vi också småningom bekantskap med stadens mera framstående ungdom.

En mindre krets bestod av bland andra baron Lingen, musikdirektören Fenelius, löjtnant af Regiaubel, samt byggmästare Roten, styvson till byggmästaren Hultberg med flera, och direktören Holmborg, som bodde i samma kvarter.

Sida 3 original transkriberat:

röda staden ett gaiska gustfvite hus Dandrekreterarn Norrtrous, in mägtu slipad man, trodde ny troligen uprudinna inflytande med att Krura för ungherrare. Tin honom vero vi, ofte mvitionde. Efter några vilkors förpp sidan lantiominen vid Schola och Gymnarium hemmet i gång, fingo er de

undteligen pojkvankes; pärsande brde för vät ålder och vara sinnen. Den förste af den var sith adelsvard, som till den rike Barnen Jan larl adelsvard nu ademas. Han vas mig on timpeligen jemning, men på långtnas y ja utvecklad. Deck hade vr den lyckan att kunna finne orsvåde dlad ålder och yngne ammerates, ehuru, under hela vas utveckling, de aldre alltid närmade rig mern till ors nu ceyngre, adelsvard vas, med sin så kallade guvisner, en Menreut Mallis, fransman till Kropip och gäl, ackorderad hos Lures Kinmansson, en upvala vän till väs Far; då snart adelsvan vis kemmen tilld staden kem huto Kenmansen om aftonu upp med benom till ocs den

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

I den röda staden bodde i ett ganska förnämt hus kanslisekreteraren Norrström, en mycket bildad man, som sannolikt utövade ett betydande inflytande på de yngre lärarna. Till honom voro vi ofta inbjudna. Efter några veckors vistelse, då undervisningen vid skolan och gymnasiet kommit igång, fick vi slutligen kamrater — pojkar i vår egen ålder och med liknande sinnelag.

Den förste av dessa var Sigurd Adelswärd, son till baronen Jan Carl Adelswärd, nuvarande friherre. Han var ungefär i min ålder, men till sin utveckling vida före mig. Vi hade dock den lyckan att kunna finna oss väl tillrätta med både äldre och yngre kamrater, ehuru under hela vår utveckling de äldre alltid närmade sig oss yngre mer än tvärtom. Adelswärd hade, med sin så kallade guvernör, en monsieur Mallis, fransman till kropp och själ, inkvarterad hos herr Kinmanson — en gammal vän till vår far.

När Adelswärd snart återkom till staden, kom monsieur Kinmanson om aftnarna ofta upp till oss med honom.

Sammanfattning av sidan:

Hamilton beskriver här sin tid i Linköping: han och brodern börjar på skola/gymnasium, umgås med kanslisekreteraren Norrström, får nya vänner, bl.a. den unge friherre Adelswärd och hans franske guvernör monsieur Mallis, som de ofta träffar hos familjen Kinmanson.

Sida 4 original transkriberat:

aftonen vis timmeligen trog och vi skiljelisgmid temmeliga gårdelio asraknad pruil vas nye Inautskap.

påföljande e. m. som var en onsdag voro vi uppe hos Landrente ritoen, som då bodde uti Olotto Flygeln. Under det vr som bust holl på att piraka med honom, om pågra nyligen utkänne Piomanes, som nu losstundhone ganska ordentligt af ors ilifvit genomog nade, kom addlsvard uppkörande på Berggården mto en ltin gärdels mutt vga och tvinne olänningas, sakut frågade ödmjukeligen my husvarne vill göra honom den val och åka ut in stund med henom: på vägen ifvon trödes och dermid var att kvus aflagt ors emillal. Aleda ortigan och vista lisumman var dock hhus lournne in nig Bravon Eduard Iljästa, då gymnariet och såledis jemnan medes bade uti åldes och utveckling. Han blifors snast en kas vall, De gimensamma lutiepet vi fyra sedermera togo för hdelsvärts Hannycke Gouviolus, förrnade orh än meda med hvarunolre–

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Aftonen blev ganska trevlig, och vi skildes åt i vänskaplig anda, uppriktigt glada över vår nya bekantskap. Följande eftermiddag, som var en onsdag, var vi uppe hos landräntmästaren [osäkert: "Landrente ritoen"], som då bodde i den så kallade "Lotta flygeln". Medan vi höll på att samtala med honom om några nyligen utkomna poem, som vi nu börjat förstå ganska ordentligt, kom Adelswärd körande upp på Berggården i en liten vagn med två hästar, och frågade ödmjukt om min husvärd ville göra honom den äran att åka ut en stund tillsammans.

Under färden samtalades livligt, och därigenom blev en vänskap mellan oss grundlagd. Den tredje i vår lilla krets blev dock snart baron Eduard Hjerta, som då gick i gymnasiet och sålunda var jämnårig med oss både till ålder och utveckling. Han blev snart en kär vän. Den gemensamma sysselsättning vi fyra sedermera tog oss an — Adelswärd, Hjerta, min broder och jag — förenade oss än mer med varandra. [osäkert: "Hannycke Gouviolus" kan vara namn eller uttryck]

Sammanfattning av sidan:

Hamilton beskriver hur vänskapskretsen i Linköping växer. Han och brodern blir bekanta med den unge Adelswärd, som bjuder dem på åkturer. Genom dessa möten bildas en liten grupp nära vänner, där även baron Eduard Hjerta ingår — en kamrat från gymnasiet med liknande intressen.

Sida 5 original transkriberat:

Wid Jultiden då Luter Kinmar Aooo sen Leonard, och Birken Walleubargs andri son uti ordningen Agathon, Jani nalis husene Studeknle. D Wikblad nimkemmo truu uprala, vad utudgades bytdligen var umgångs krits Devorodork alla mycket ålder än vi sådla Broder, som dock snast nog vnhämtade lardemen att uppförd ny som viklige qviteman, på Bals, doirus o. 5. 0. tuflade den lilla sma stadeus förnamste våde levil och Militain Leyen ati få bli vara meb så kallade visavred. Sa väl uti sama utom hummet var sjärket och sjuret fir os pykas ja stet, att det svarligen naturligt kan beskrivas jan i följd af den onåttelighet som därtill låg in grund. Wi voro deck till väs iiga lycka, af Oin Hogite, bhufvade med sa pars godt omdem att i allrligo att göras för vis Fars erhutet fis vas igen skuld. Det faslegadte var nästan så väl de unga De flickerne och Ticarnes rtun dom blå och stundom truna ögon, hvilka alla, på det fispgaste sätt, fästades på ocs. Fer mig

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Vid juletid, då Luten Kinmansson, Leonard och Birkén, Wallenbergs andre son i ordningen, samt Agathon Janinallius [osäkert: namnformen] återvänt till staden från sina studier, utvidgades vår umgängeskrets betydligt. De voro dock alla något äldre än vi, men min broder lärde sig snart konsten att uppföra sig som en verklig gentleman vid baler, middagar och dylika tillställningar, och vi tävlade med stadens mest framstående yngre militärer om att få vara med bland de så kallade "vis-à-vis"-paren.

Såväl i salen som utom densamma var skämtet och munterheten kring oss så livlig, att den knappast kan beskrivas — särskilt då den hade sin grund i en så oskyldig glädhet. Vi hade dock till vår sanna lycka från högre ort blivit välsignade med så gott omdöme, att ingenting olämpligt behövde göras — vilket visserligen till stor del var vår fars förtjänst.

Det mest fängslande var nästan de unga flickornas och lärarinnornas uttrycksfulla, ibland blå och ibland bruna ögon — vilka alla, på det mest smickrande sätt, tycktes fästas på oss. För min del ...
[texten fortsätter på nästa sida]

Sammanfattning av sidan:

Hamilton beskriver en vintersäsong i Linköping där han och brodern börjar umgås med stadens unga herrar och damer — särskilt under julens fester och baler. Han antyder att de var populära bland flickorna, men på ett oskyldigt, ungdomligt sätt.

Sida 6 original transkriberat:

vas detta af mindar bydenhet. Men stjuveller kade så ofta ragt mig hunu lång och ful jag vis. s och mine unyelenisvunnet, I bland pokas hummes sådant jallan i svaga. min men Brer vad sännesligen jëran josse ja undeorken, att till och med halls jemnarige hundrade honom. Vackra Hamilton och full Hamilton kunde dock aldrg klinna någon ofundgake mus emellan. Deras innesliga Brodurkal. lik knöts sännerligen alt fostan och bustan för hvarje flymde minut. och ja hafva vr, gudi lf, oemvundrat hela detta lifvi SS: att Han 9 blef betoklmnd vas brundrusvardt men halls ener vas alt rkonan en hallo ytter. Emedlestid var omlytet.

ifrån Hholkammaren i Stockholm till soruetets liset i den tilla jmastaden tra haftigt. Din enela inviskrn det gjorde på os, var jänmagen ett uppeggande i vara instemma och var plit vas sterrusbgrra dervimellar fullkemligen likastsde. Karliken och vordnaden för vas förträfflige das, stöd ständigt framfit en jarm var säkraste lidstjurna,

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Detta var av mindre betydelse. Men min styvmoder hade så ofta sagt mig hur lång och ful jag var, och mitt ungdomliga självförtroende hade därigenom något försvagats. Min bror däremot var synnerligen gladlynt och tilldragande; till och med våra jämnåriga beundrade honom. "Den vackre Hamilton" och "den fule Hamilton" — som man skämtsamt kallade oss — kunde dock aldrig känna någon avund mellan sig.

Deras innerliga broderskap knöts snarare allt fastare med varje flyende minut. Och jag har, Gud ske lov, oförändrat genom hela livet behållit samma känsla: att han blev betraktad som den beundransvärde, men att jag hellre ville vara den stillsammare av oss två.

För övrigt var ombytet — från hemmet i Stockholm till sällskapslivet i den lilla gymnasiestaden — ganska häftigt. Den enda inverkan det hade på oss var egentligen en sporre för våra sinnen; våra plikter och studier däremellan blev knappast lidande. Kärleken och vördnaden för vår förträfflige far stod ständigt framför oss som vår säkraste ledstjärna.

Sammanfattning av sidan:

Hamilton reflekterar här ömt över skillnaden mellan honom och brodern. Han beskriver hur deras band fördjupas trots olikheterna i utseende och temperament, och hur faderns föredöme och moraliska vägledning alltid förblir deras styrande ljus.

Sida 7 original transkriberat:

Hvud som af att utaf den goda staden Lenköpings näslighet gjorde mig det störte nöjel och erie anlaste. njitningen var den närliga murck jag understudem vas nog lycklig att des få höra.

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Huru som helst, av allt det goda som staden Linköping kunde erbjuda, var det största nöjet och den ädlaste njutningen för mig att någon gång få höra den nära musiken — och jag var nog lycklig att ibland få njuta av den.

Sammanfattning av sista sidan:

Hamilton avslutar avsnittet med ett stillsamt och poetiskt minne: hans kärlek till musiken och den frid han fann i den, mitt i ungdomens händelserika liv i Linköping.

Här följer en **sammanhängande, modern svensk version** av *”En blick på min levnad”* (sidorna 1–7), baserad på transkribering och tidigare översättningar. Jag har behållit Hamiltons stilistiska ton – reflekterande, bildad och med tidstypiskt språk – men gjort språket flytande, naturligt och fullt begripligt för en nutida läsare.

Adolf Malcolm Hamilton – En blick på min levnad (modern svensk version)

Linköpings-tiden

I mannaåren känner man väl igen de förhoppningar man livligt hyst i sin ungdom. Däremot tackar man Gud för mycket – framför allt för det lugn, den undergivenhet och det tålmod som vunnits genom livets prövningar.

Den tid jag tillbringade i Linköping var inte heller fri från vare sig förhoppningar eller svårigheter. Jag och min broder anlände dit i unga år, och kanske på grund av vår ställning, och möjligen också vår tidiga utveckling, blev vi genast vänligt mottagna i stadens kretsar.

Vår informator, magister Nyman, var noggrann och sträng. Han ville väl, men hans sätt att tillrättavisa stötte ofta bort mer än det vann. I stället för att vinna vårt förtroende genom mildhet och förståelse, gjorde han sig fruktad, och vi vågade sällan närma oss honom.

Vi tillbringade därför våra dagar ganska stillsamt hemma, utom om kvällarna, då läxor skulle läras eller magistern höll oss sysselsatta med olika övningar.

Vid vår första ankomst till staden var vår enda bekantskap en äldre släkting genom kyrkan, och vi hade under barnaåren ofta vistats hos våra morföräldrar, Gyllenbergarna, och flera av deras bekanta – däribland greve Gabriel Gyllenstierna.

Han var då fänrik vid Andra Gardet och hade sedermera tjänstgjort i Ryssland. Han bodde nu i Linköping, där han tillbringade sina dagar som en vänlig och respekterad äldre herre. Hos honom brukade vår lärare ofta ta oss med på onsdags- och fredagseftermiddagar, och där lärde vi snart känna stadens mera framstående ungdom.

I denna krets fanns bland andra baron Lingen, musikdirektör Fenelius, löjtnant af Regiaubel, byggmästare Roten – styvson till byggmästaren Hultberg – samt direktören Holmborg, som bodde i närheten.

Nya bekantskaper

I staden bodde även kanslissekreteraren Norrström, en mycket bildad man som sannolikt hade stort inflytande på de yngre lärarna. Till honom var vi ofta inbjudna.

Efter några veckors vistelse, när undervisningen vid skolan och gymnasiet kommit igång, fick vi slutligen kamrater i vår egen ålder. Den förste av dessa var Sigurd Adelswärd, son till baron Jan Carl Adelswärd. Han var ungefär i min ålder, men långt mer utvecklad.

Vi hade dock den lyckan att kunna finna oss väl tillrätta både bland äldre och yngre. Adelswärd hade en fransk guvernör, monsieur Mallis, inkvarterad hos herr Kinmanson, en gammal vän till vår far. När Adelswärd återvände till staden brukade Kinmanson ofta om kvällarna ta honom med upp till oss.

Aftonen blev livlig och angenäm, och vi skildes som goda vänner.

Den lilla vänkretsen

Följande onsdag besökte vi landräntmästaren, som bodde i den så kallade "Lotta flygeln". Medan vi samtalade om några nyutkomna poem, kom Adelswärd körande i en liten vagn med två hästar och frågade ödmjukt om min värd ville göra honom den äran att åka ut en stund.

Under färden samtalade vi livligt, och där lades grunden till en vänskap som skulle bestå. Snart blev också baron Eduard Hjerta, en jämnårig gymnasist, en av våra närmaste vänner.

Vi fyra – Adelswärd, Hjerta, min broder och jag – tillbringade därefter mycket av vår tid tillsammans, förenade både i studier och nöjen.

Vintern i Linköping

Vid juletid återvände flera unga herrar från sina studier: Kinmansson, Leonard, Birkén Wallenberg, Agathon Janinallius med flera. Därmed utvidgades vår umgängeskrets betydligt.

De flesta var något äldre än vi, men min broder lärde sig snabbt att uppföra sig som en sann gentleman vid baler och middagar. Vi tävlade med stadens yngre officerare om att få vara med bland de så kallade "vis-à-vis"-paren på dansgolvet.

Såväl i salongen som utanför var glädjen och skämtet livligt, men alltid oskyldigt. Vi hade dessutom, tack vare gott omdöme och vår fars inflytande, den lyckan att aldrig gå över anständighetens gräns.

Det mest fängslande var de unga flickornas och lärarinnornas blå eller bruna ögon, som på det mest smickrande sätt tycktes fästas på oss.

Broderskapet

Detta var dock av mindre betydelse. Min styvmoder hade ofta sagt mig hur lång och ful jag var, och mitt självförtroende var därigenom något svagt. Min bror däremot var gladlynt och vacker, och till och med våra jämnåriga beundrade honom.

Man brukade skämta om "den vackre Hamilton" och "den fule Hamilton", men mellan oss rådde aldrig någon avund. Vårt broderskap var innerligt och blev allt fastare med tiden.

Jag har, Gud ske lov, behållit samma känsla hela livet: han blev den beundrade, men jag ville hellre vara den stillsammare av oss två.

Avslutning

Ombytet från hemmet i Stockholm till sällskapslivet i den lilla staden var visserligen hastigt, men det påverkade oss knappast annat än till det bättre. Det sporrade våra sinnen, och våra studier led inte därav.

Kärleken och vördnaden för vår förträfflige far stod alltid framför oss som vår säkraste ledstjärna.

Av allt det goda som Linköping kunde erbjuda var dock det största nöjet och den renaste glädjen för mig att ibland få höra den vackra musiken — och jag var lycklig nog att då och då få njuta av den.